

Monumentnummer*: 520594

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **22 augustus 2002**
Kadaster deel/nr **82769/158**

Woonplaats* **Geffen** Gemeente* **Oss** Provincie* **Noord-Brabant**

Locatiennaam **Geffen** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Geffen** Sectie* **C** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
3533

*Omschrijving***

Inleiding.

De BROUERSWONING ANNEX KOETSHUIS van omstreeks 1890 in Traditioneel-Ambachtelijke stijl ligt in de kern van Geffen, direct naast de kerk, gebouwd op de fundamenten van een pand uit het eind van de achttiende eeuw, dat omstreeks 1890 is afgebrand. De prominente positie van de brouwer in de vroegmoderne dorpsgemeenschappen beneden de grote rivieren, weerspiegelt zich in de vormgeving en situering van de woning. De bijhorende brouwerij, die tot 1935 in bedrijf is geweest en omstreeks 1964 is afgebroken, stond achter het woonhuis en tussen de kerk en pastorie. Aan de zuidzijde grenst het pand aan de vroegere opslagplaats met bierkelders, die buiten de bescherming valt. Ook de recente aanbouw aan de achterzijde van het pand valt buiten de bescherming.

Omschrijving.

De eenlaags BROUERSWONING ANNEX KOETSHUIS onder zadeldak is gebouwd op rechthoekig grondplan en opgetrokken uit machinale baksteen. De noordelijke zijgevel is afgeschuind, vermoedelijk om in het verleden toegang te geven tot het terrein van de brouwerij. Het dak is belegd met Tuile-du-Nordpannen. De gevels van het woonhuis zijn voorzien van speklagen in gele baksteen. Het koetshuis kent deze versiering niet. Het gehele pand is voorzien van een gestucte plint. Ook de dakrand van het woonhuis is gestuct. De dakrand van het koetshuis heeft een muizentand versiering. De daklijsten aan beide tuitgevels zijn voorzien van geornamenteerde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

houten lijsten. Het woonhuis heeft een symmetrische gevelindeling, bestaande uit een voordeur die wordt geflankeerd door drie vensters. De vensters in de voor- en zijgevel zijn alle gelijk en voorzien van T-schuiframes met rechtgesloten bovenlicht onder segmentboog. De segmentbogen zijn opgevuld met siermetselwerk, dat per venster verschilt. De onderdorpels zijn van hardsteen. De dubbele voordeur met gietijzeren siershekwerk ligt iets boven het maaiveld en heeft een rechtgesloten bovenlicht onder segmentboog. In het bovenlicht is een glas-in-loodraam aangebracht met daarin twee wapenschilden; een met het gemeentewapen, de ander met een aantal biervaten en het jaartal 1797. Dezelfde voorstelling vinden we in het interieur, in de gestucte muur van de hal. Boven de voordeur loopt de gevel door in de dakkapel onder afgewolfd zadeldak, belegd met leien in maasdekking. Vermoedelijk in het eerste kwart van de twintigste eeuw is er een balkon voorgeplaatst, dat rust op hardstenen kraagstenen en is voorzien van een smeedijzeren hekwerk. Voor het woonhuis is een stoep, die is afgezet met hardstenen palen, met elkaar verbonden door een sierketting. Het afgeschuinde gedeelte van de noordelijke zijgevel heeft op de verdieping een gietijzeren rondboogvenster, met stervormige roedenverdeling. De voorgevel van het koetshuis heeft een dubbele staldeur onder licht getoogde segmentboog, die iets uit met midden is geplaatst. Ter rechterzijde is recentelijk één rondboog gevelnis aangebracht, ter linkerzijde zijn er twee aangebracht. Een licht getoogde gemetselde poort met dubbele houten deuren verbindt de gevel van dit pand met het aanpalende. De achtergevel is wit geschilderd en kent een recente aanbouw. Op de scheiding van woonhuis en koetshuis is een ijzeren rondvenster aangebracht met roedenverdeling in de vorm van een bloemmotief. De licht getoogde staldeuromlijsting bevindt zich recht tegenover die van de voorgevel, maar heeft geen deuren meer en is recentelijk met vensters gevuld. Daarboven is op de verdieping een laadluik aangebracht. In deze gevel is een drietal rondboogvensters aangebracht met gietijzeren ramen. De indeling van woonhuis en koetshuis is redelijk intact gebleven. Recentelijk zijn ruitvormige wit-zwart marmeren vloeren gelegd. De gang is belegd met natuurstenen plavuizen. In de gang en in de ruimte rechts van de voordeur is nog het gestucte plafond aanwezig. De oorspronkelijke trap met gietijzeren trappaal en spijlen is nog aanwezig. Onder het woonhuis bevindt zich de kelder met tongewelf die uit het eind van de achttiende eeuw dateert. De dakspanten zijn nog oorspronkelijk, al is de dakbedekking recentelijk vervangen. In het koetshuis is recentelijk een verlaagd plafond aangebracht.

Waardering.

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een negentiende-eeuwse brouwerswoning. Het heeft bouwhistorische waarde vanwege de gebruikte materialen en de toegepaste detaillering. Het is gaaf behouden en betrekkelijk zeldzaam als brouwerswoning met koetshuis.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Bedrijfs-, fabriekswoning

Functie

Brouwerswoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument